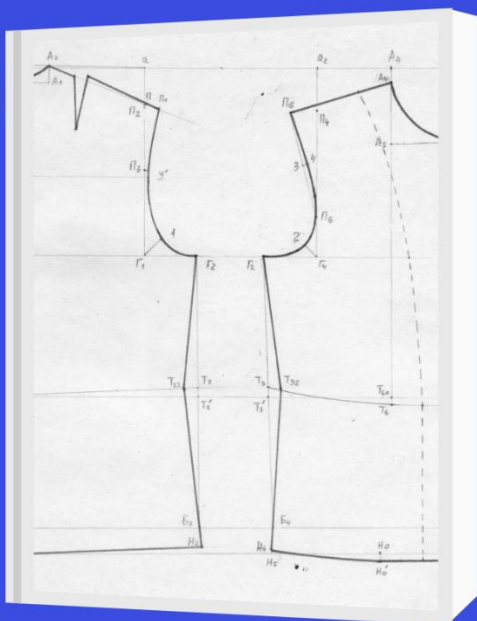


11 Onmisbare technieken voor patronen



E-book

www.naaicoach.be

Een e-book vol praktische tips
die je nergens anders vindt!



Volg Ilse Van der Schraelen Naaicoach via Facebook:

<https://www.facebook.com/naaicoach/>

Volg Ilse Van der Schraelen Naaicoach via Instagram

#ilsevanderschraelennaicoach

<https://www.instagram.com/ilsevanderschraelennaicoach/>

Stoffen, naaigaren, kospelden, strijkijzer,... zijn geen speelgoed voor kinderen!

Hou kinderen uit de buurt van je naaitafel en strijkplank!

Deze gebruiksaanwijzing mag in geen geval gekopieerd of vermenigvuldigd worden zonder de uitdrukkelijke toestemming van Ilse Van der Schraelen

www.naaicoach.be



Ik ben Ilse Van der Schraelen.

Als kind leerde ik al naaien van mijn mama. Ze was regentes kleding en deed niets liever dan kleding maken.

Met de stofoverschotten maakte ik kleding voor mijn poppen. Die waren altijd volgens de nieuwste modetrends gekleed! 😊

Later volgde ik nog verschillende opleidingen kleding naaien en sinds 2007 ben ik docente bij de Ondernemersschool. Ik leid cursisten op voor de uitoefening van het beroep van kleermaker, retoucheur, modeontwerper en patroonontwerper.

Super dat jij je hebt ingeschreven op deze naaicoaching!

Veel naaiplezier!

Ilse



Inhoud

1. Eerst wassen	5
2. Neem de maten	7
3. Zelfkant	12
4. Rechte draad of schuindraad? Zo zit het!	15
5. Zonder naad in middenrug of in middenvoor?	17
6. Patroonmarkeringen - jouw geheime wegwijzers	20
7. Zo zet je de patroonmarkeringen over op je stof	24
8. Wanneer is extra breedte nodig?	26
9. Waarom is het patroon van een mouw niet symmetrisch?	28
10. Van losse patroondelen naar een kledingstuk	32
11. Werkvolgorde voor je patroon - stap-voor-stap	36
Waarom naaitechnieken de sleutel zijn tot moeiteloos kleding naaien	39

1. Eerst wassen

Eerst de stof knippen, het kledingstuk maken en daarna wassen? Je riskeert dat de stof krimpt en dat het kledingstuk te klein of te kort wordt.

Welke stoffen krimpen? Alle natuurlijke vezels zoals katoen, linnen maar ook viskose en modal krimpen.

 Ga je aan de slag met deze stoffen?

Dan is er één ding dat je echt niet mag overslaan:

 Eerst wassen, dan pas spelden of knippen.

Wie deze stofkwaliteiten verwerkt zonder te voorwassen, riskeert dat het kledingstuk na de eerste wasbeurt een maat kleiner is - of ineens boven de enkels hangt in plaats van op de enkel. En da's zonde van al je werk.

 Was je stof dus altijd vóór je eraan begint.

 Pas daarna begin je met het patroon en het naaien. Zo weet je zeker dat je kledingstuk de juiste lengte behoudt na een wasbeurt.



2. Neem de maten

Je hebt een prachtige stof én een patroon in een tijdschrift. Maar hoe begin je nu?

Het geheim van een mooi kledingstuk zit in de voorbereiding.

👉 Stap 1: Neem je maten

Pak een lintmeter en meet borstomtrek, taille en heupomtrek. Sta ontspannen rechtop en trek het lint niet te strak. Laat je, als het kan, door iemand anders meten voor het meest nauwkeurige resultaat.





👉 **Stap 2: Vergelijk met de maattabel**

In het tijdschrift staat een maattabel die speciaal bij hun patronen hoort. Deze maten verschillen vaak van confectiematen in de winkel. Kies dus altijd op basis van je eigen maten, niet op basis van een standaard maat die je gewend bent.

👉 **Stap 3: Kies de juiste maat**

Val je in verschillende maten (bijvoorbeeld maat 38 voor de borst en maat 40 voor de heup), kies dan de grootste maat en pas het patroon eventueel aan. Zo voorkom je dat het kledingstuk te strak wordt.

👉 Stap 4: Controleer de lengtes

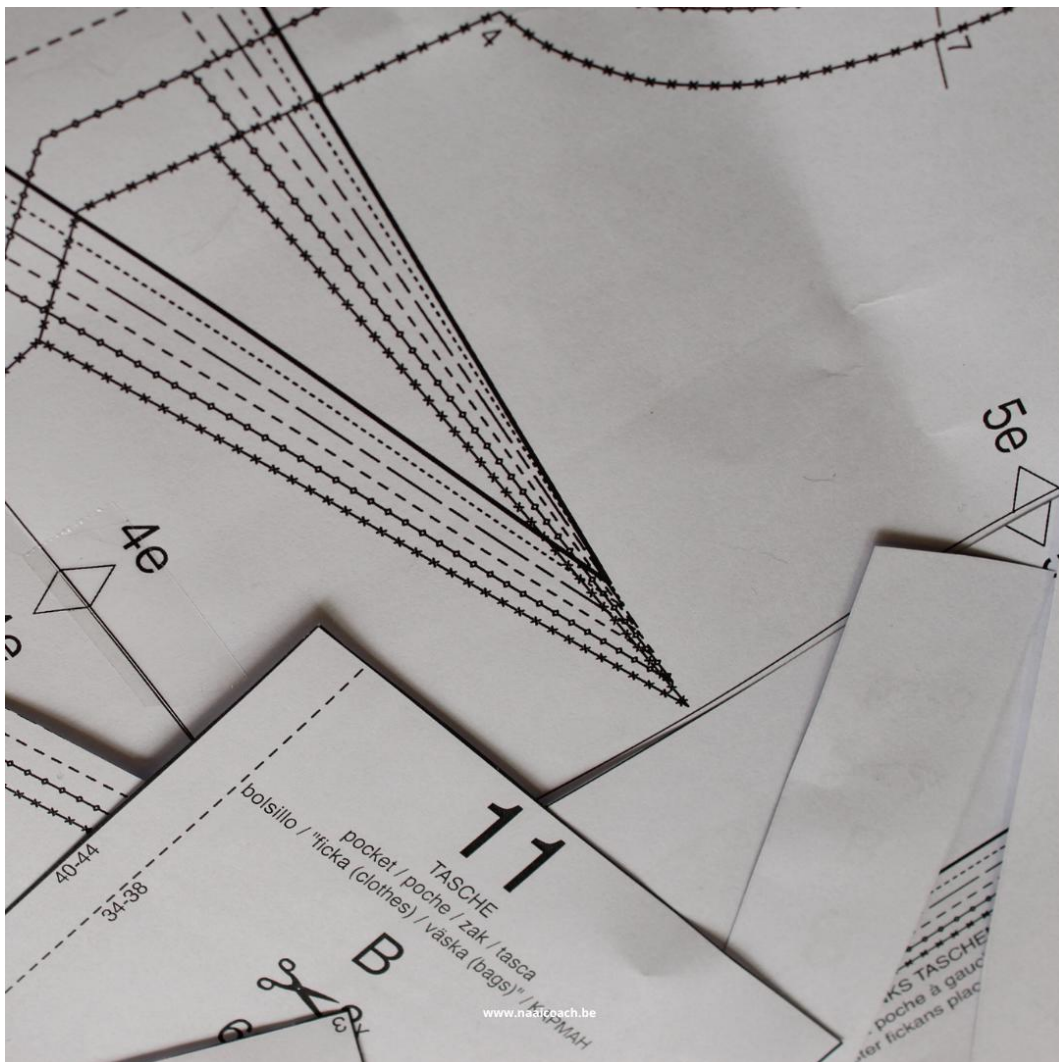
Ben je langer of kleiner dan gemiddeld, kijk dan ook naar de lengtematen in het patroon. Bij veel patronen staat een lijn aangegeven waar je het kan verlengen of inkorten.



www.naaicoach.be

👉 Stap 5: Neem het patroon over

Zoek op het patroonblad de juiste lijnen van jouw model en maat. Omdat meerdere patronen door elkaar gedrukt staan, gebruik je het best gekleurd potlood of markeerstift om jouw lijnen duidelijk te volgen. Leg patroonpapier (of doorzichtig papier) over het blad en trek zorgvuldig alle onderdelen over. Vergeet de markeringen niet: kniptekens, draadrichting, plooien, nepen... Die helpen je straks bij het in elkaar zetten.





👉 Stap 6: Controleer en knip uit

Controleer of je alle patroondelen hebt overgenomen. Schrijf er meteen de naam van het kledingstuk en de maat op, zo raak je niets kwijt. Daarna knip je het patroon netjes uit.

Met deze voorbereiding is je patroon klaar om op de stof gelegd te worden. Zo weet je zeker dat je straks begint met een goede basis en vermijd je frustratie achter de naaimachine.

3. Zelfkant

Wat is de zelfkant van een stof?

De zelfkant is de lange, afgewerkte rand van de stof die ontstaat tijdens het weven. Deze rand loopt evenwijdig met de lengte- of rechte draad van de stof. De zelfkant rafelt niet of nauwelijks, omdat de weefdraden daar stevig zijn afgewerkt.



Waarom is er een zelfkant?

De zelfkant ontstaat automatisch tijdens het weven. Hij zorgt dat de stof stevig aan de randen blijft en niet loskomt van het weefgetouw. Dankzij deze rand kun je de stof makkelijker verwerken, opmeten en opvouwen zonder dat ze direct rafelt.

Waarom is de zelfkant belangrijk bij het naaien?

- ✅ Bepalen van de draadrichting - De zelfkant loopt altijd evenwijdig met de rechte draad. Bij het knippen van patronen gebruik je de zelfkant als referentie om de patroondelen correct te leggen.
- ✅ Voorkomen van scheef getrokken kledingstukken - Als je een patroon scheef op de stof legt (niet evenwijdig met de zelfkant), trekt de stof na het wassen of dragen.
- ✅ Stofefficiëntie - De zelfkant helpt bij het zuinig leggen van patronen. Je ziet in één oogopslag hoe de stof is geweven en hoe de draadrichting loopt.



Hoe hou je rekening met de zelfkant?

Controleer altijd de draadrichting.

Leg je patroondeel zo dat de pijl op het patroon evenwijdig ligt met de zelfkant.

Meet dit na met een lintmeter aan de boven- en onderzijde van het patroondeel.

Gebruik de zelfkant niet zichtbaar in je kledingstuk.

De zelfkant is vaak dikker en stugger. Als je deze mee in een naad verwerkt, wordt de naad te dik en onregelmatig.

4. Rechte draad of schuindraad? Zo zit het!

Als je met stof werkt, is het belangrijk dat je weet hoe je je **patroondelen juist op de stof legt**. En daarvoor moet je het verschil kennen tussen de **rechte draad** en de **schuindraad**.

De kettingdraden zijn de verticale draden in een weefsel.

Inslagdraden zijn de horizontale draden.

📌 Wat is de rechte draad?

De rechte draad loopt **evenwijdig aan de zelfkant** (de geweven rand van je stof).

Stoffen rekken het minst in deze richting. Het is dé basisrichting voor bijna alle patroondelen.

➡ Zo leg je je patroon recht op de stof:

Leg je je werkstuk volgens de kettingdraden of loodrecht op de kettingdraden?

Dan werk je in rechte draad.

- Kijk naar de pijl op je patroon: die geeft de draadrichting aan.

✅ Zo voorkom je dat je kledingstuk scheef trekt of raar valt.

📌 Wat is de schuindraad?

De schuindraad loopt in een **hoek van 45°** op de rechte draad.

In deze richting is de stof het **meest rekbaar en soepel**.

➡ Zo leg je een patroon in schuindraad:

- Trek een lijn op je stof in een hoek van 45° op de zelfkant.
- Leg de draadrichting-pijl van je patroon **parallel aan die schuine lijn**.

Leg je je werkstuk schuin op de kettingdraden of op de inslagdraden? Dan werk je in schuindraad.

De stof rekt veel beter mee in schuindraad.

🔍 Een patroondeel "recht leggen" of "schuin leggen" is dus géén detail. Het bepaalt hoe je stof valt, rekt en zich gedraagt.

Heb jij al eens per ongeluk iets op de verkeerde draad geknipt? 😊



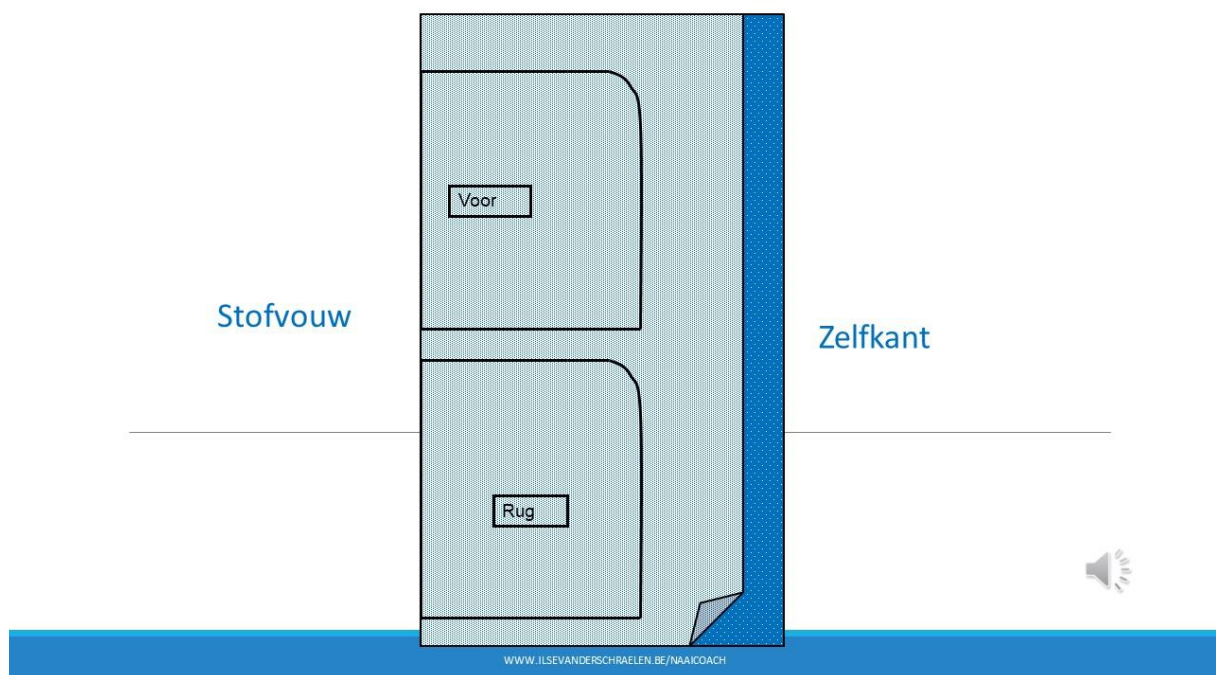
www.naaicoach.be

5. Zonder naad in middenrug of in middenvoor?

Dan leg je middenrug en middenvoor van je rok tegen de stofvouw.

Zo bespaar je heel wat stof. Er is geen naad nodig en dus kan je handig gebruik maken van de stofvouw.

Vergeet niet te controleren of de stofvouw niet lichter van kleur is. Soms is de stofvouw ook een beetje vuil.





Hoe komt dat?

Stoffen worden dubbel gevouwen en op een grote rol bij de stoffenhandelaar in de rekken gestapeld.

De stofvouw is dan zichtbaar.

De stofvouw vangt het stof uit de lucht op. Ook het daglicht komt voornamelijk op de stofvouw terecht. Er is altijd kans dat de stofvouw wat afgegaan van kleur is door het (zon)licht of een beetje vervuild. Dit gebeurt zelden maar het is goed dit te controleren vooraleer je de stof knipt.

Belangrijk is ook om eerst na te gaan of de stofvouw mooi weggestreken kan worden.

Soms zit de stofvouw er zodanig vast ingedrukt dat je ze niet meer weggestreken krijgt.

Goed opletten bij het kopen van stof dus!

En nog eens nakijken vooraleer de stof te knippen.

Wat als de stofvouw toch niet meer netjes is, of lichter van kleur? Of als je de stofvouw er niet meer uitgestreken krijgt? Een rok maken met een naad. Dan verwerk je dit deel in een naad.



www.naaicoach.be

6. Patroonmarkeringen – jouw geheime wegwijzers

Wanneer je een patroon koopt – of het nu uit een tijdschrift komt of een los patroonblad is – zie je allerlei tekens, lijntjes en symbolen op de patroondelen. Deze markeringen lijken misschien ingewikkeld, maar ze zijn onmisbaar om je kledingstuk netjes en correct in elkaar te zetten.

👉 Draadrichting (rechte draad)

Een lange pijl geeft aan hoe je het patroondeel op de stof legt. Dit zorgt ervoor dat je kledingstuk mooi valt en niet scheef trekt.

👉 Kniptekens

Kleine driehoekjes of streepjes op de rand van het patroon. Ze helpen je om delen precies aan elkaar te zetten. Denk aan zijnaden, mouwen of taillebanden: dankzij kniptekens weet je wat waar hoort.



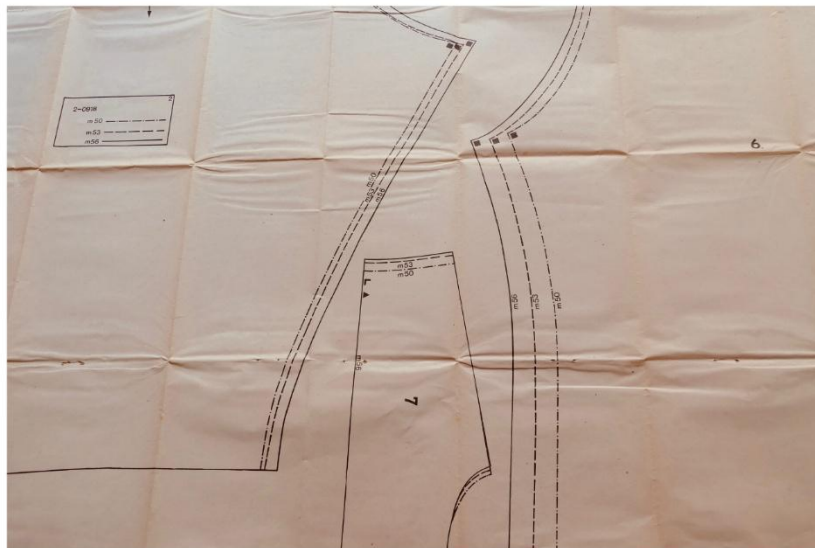
www.naaicoach.be

👉 Vouwlijn

Soms zie je een lijn waarop staat "aan de stofvouw leggen". Dit betekent dat je het patroon tegen de stofvouw legt en zo een symmetrisch stuk krijgt (bijvoorbeeld bij een rok).

👉 Naad- en zoomlijnen

Niet elk patroon bevat deze, maar als ze erbij staan: handig! De buitenste lijn is vaak de kniplijn, de binnenste de naadlijn. De ruimte ertussen is de naadwaarde of zoomwaarde.



www.naaicoach.be



👉 Nepen en plooien

Driedimensionale vormen zoals borstnepen of plooien zijn op het patroon aangegeven met lijnen en pijltjes. Deze markeringen zorgen voor de juiste pasvorm en mooie details in je kledingstuk.

👉 Knoop- en ritsmarkeringen

Bij bloezen, jurken of broeken vind je kleine tekens die aangeven waar knopen, knoopsgaten of ritsen moeten komen. Ze zorgen ervoor dat alles recht en symmetrisch zit.

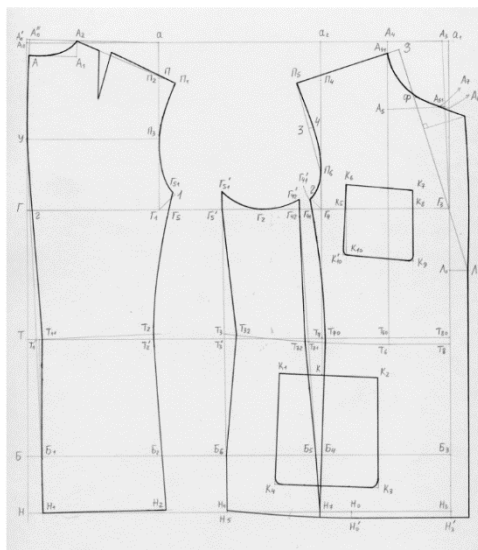
👉 Overige tekens

Soms zie je stippen, cirkels of kruisjes. Die duiden bijvoorbeeld de plaats van een zak, een beleg of een sierdetail aan.

✚ Waarom zijn markeringen zo belangrijk?

Ze zijn je wegwijzers tijdens het naaien. Zonder deze tekens wordt het gokken en loop je kans op scheve naden, verkeerde pasvorm of ontbrekende details.

Neem dus bij het overtekenen van je patroon altijd de tijd om álle markeringen mee over te nemen. Ze besparen je later heel wat frustratie.



www.naaicoach.be

7. Zo zet je de patroonmarkeringen over op je stof

Markeringen op een patroon zijn superhandig, maar ze moeten natuurlijk wel op je stof terechtkomen. Er zijn verschillende manieren om dit te doen:

👉 Krijt of markeerpen

Gebruik kleermakerskrijt of een verdwijnstift om lijnen, nepen en plooien direct op de stof te tekenen. Dit is vooral handig bij duidelijke vormen of lange lijnen.



www.naaicoach.be

👉 Raderwieltje en carbonpapier

Leg speciaal kleermakerspapier tussen patroon en stof en rol er met een raderwieltje overheen. Zo komen de lijnen netjes over. Handig voor precieze details.



👉 Spelden of rijgdraad

Bij dikkere of gladde stoffen is drien ideal. Met een contrasterend draadje r je drien je de markeringen door beide lagen heen, zodat je de tekens ook aan de andere kant van de stof ziet.

👉 Knipjes in de naadwaarde

Knip kleine inkepingen in de naadwaarde bij kniptekens (noot te diep!). Zo herken je makkelijk waar delen samenkomen.

✂ **Belangrijk:** zet markeringen altijd zorgvuldig over, want ze zijn je "gps" tijdens het naaien. Hoe beter je dit voorbereidt, hoe vlotter je straks achter de machine werkt.

8. Wanneer is extra breedte nodig?

Maak je voor de eerste keer een kledingstuk?

Werk je voor de eerste keer met een nieuw patroon?

Voorzie extra veel naadwaarde de zijnaden.

Valt het kledingstuk bij het passen toch wat te klein uit?

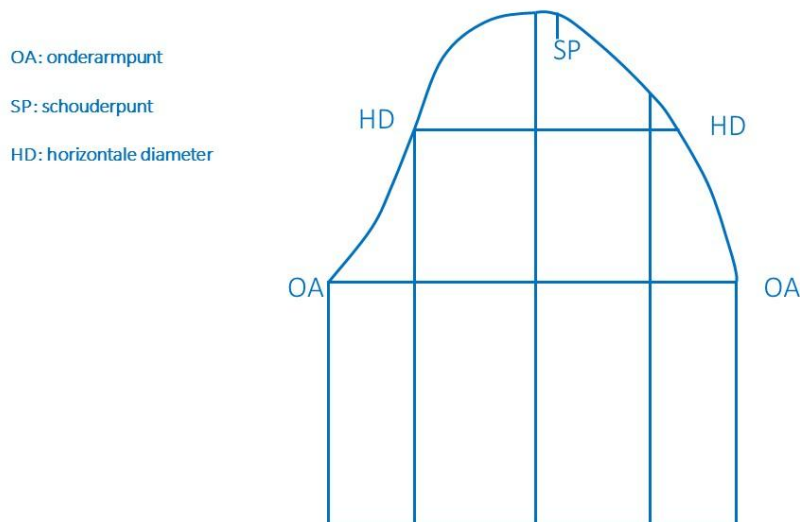
Je kan de zijnaden dan gemakkelijk uitlaten.

Kom je een beetje bij? Wordt het kledingstuk na een tijdje te smal?

Je kan dan de zijnaden uitlaten en zo kan je het kledingstuk toch nog verder dragen.



9. Waarom is het patroon van een mouw niet symmetrisch?



WWW.NAAICOACH.BE

Je ziet dat rechts er een extra ruimte toegevoegd werd.

De asymmetrie heeft alles te maken met hoe het menselijk lichaam gebouwd is.

Het menselijk lichaam is niet symmetrisch.

Als je het patroon goed bekijkt, zie je dat de mouwkop niet symmetrisch is. Aan de rugzijde van de mouw zit meer ruimte dan aan de voorzijde. Dit is bewust zo ontworpen en heeft alles te maken met de vorm en beweging van de arm en schouder.



De anatomie van de arm en schouder

De **achterkant van de arm** vraagt mee bewegingsruimte dan de voorkant van je arm.

Wanneer je je arm naar voren beweegt, maakt je **schouderblad** ook een kleine draai. De extra ruimte zorgt voor ruimte voor je schouderblad.

Een natuurlijk houding is met de arm licht naar voor. Een volledig symmetrische mouw zou daardoor aan de achterkant trekken en vooraan plooiën.

Waarom is die extra ruimte belangrijk?

- ✅ **Betere pasvorm** - De mouw volgt de vorm van je arm en schouder, waardoor het kledingstuk mooier aansluit.
- ✅ **Meer bewegingsvrijheid** - De extra ruimte achteraan voorkomt dat de mouw trekt wanneer je je arm optilt of naar voren beweegt.
- ✅ **Natuurlijke houding** - De natuurlijke houding van een arm is licht naar voren gedraaid. Je beweegt je arm veel meer naar voor dan naar achter. Een niet-symmetrische mouw voelt comfortabeler aan.



Wat gebeurt er als je een mouw symmetrisch zou tekenen?

Een volledig symmetrische mouw lijkt eenvoudiger, maar geeft vaak problemen:

De mouw krijgt trekkingen en plooien, vooral bij het bewegen van de armen.

Kortom:

Het basispatroon van een mouw is niet symmetrisch, omdat ons lichaam dat ook niet is. De extra ruimte aan de rugzijde volgt de natuurlijke vorm en beweging van arm en schouder. Dit verschil zorgt voor een perfecte balans tussen pasvorm, comfort en bewegingsvrijheid.



10. Van losse patroondelen naar een kledingstuk

Je hebt je stof geknipt en alle markeringen aangebracht. Nu begint het echte werk: de patroondelen samennaaien tot een kledingstuk. Dit vraagt om zorgvuldigheid, want een nette voorbereiding zorgt voor een mooi resultaat.

👉 Stap 1: Leg de goede kanten op elkaar

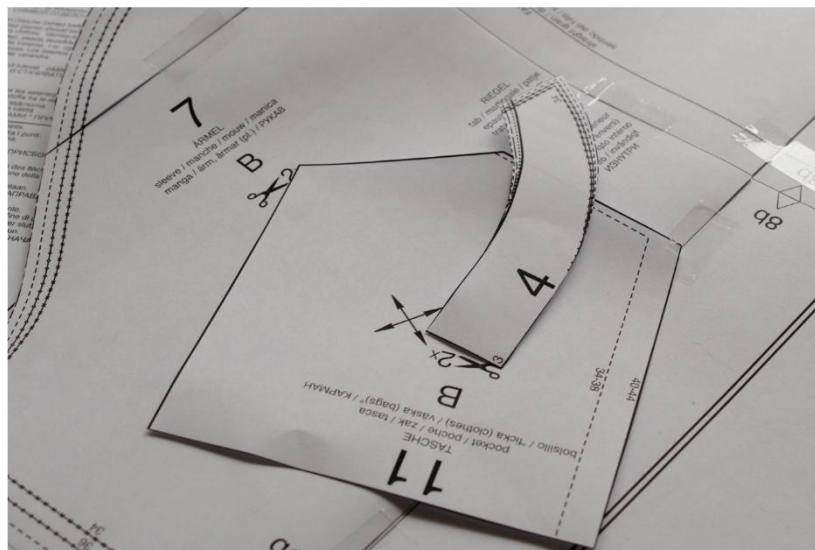
Bijna altijd naai je met de goede kanten (de buitenkant van de stof) tegen elkaar. Zo komt de naad straks aan de binnenkant terecht. Controleer dit altijd voor je begint.

👉 Stap 2: Spelden of rijgen

Leg de patroondelen op elkaar en zet ze vast met spelden, dwars op de rand of in de lengte. Bij gladde stoffen of als het heel precies moet, gebruik je driegdraad: tijdelijke steken met de hand die je later weer verwijdt.

👉 Stap 3: Volg de kniptekens

De kniptekens en markeringen die je hebt overgenomen, zijn nu je gids. Zorg dat ze exact op elkaar liggen, vooral bij naden die samen moeten doorlopen (denk aan zijnaden of naden in ruiten/strepen).



www.naaicoach.be

👉 Stap 4: Kies de juiste steek

Voor de meeste naden gebruik je een rechte steek op je naaimachine. De steeklengte ligt meestal rond 2,5 mm. Bij rekbaar stoffen kies je voor een kleine zigzag of een stretchsteek, zodat de naad mee kan rekken.



👉 Stap 5: Naadwaarde respecteren

In het patroon staat aangegeven hoeveel naadwaarde je moet nemen (vaak 1 of 1,5 cm). Houd dit overal gelijk: dat zorgt voor een nette pasvorm. Gebruik eventueel de afstandmarkeringen op je steekplaat als hulpmiddel.

👉 Stap 6: Begin en einde vastzetten

Hecht je naden altijd goed af: stik een paar steken vooruit en achteruit aan het begin en einde. Zo blijft de naad stevig bij het dragen.

👉 Stap 7: Naad afwerken

Afhankelijk van de stof werk je de naden af met een zigzagsteek, een overlock of door ze samen te stikken en open te strijken. Dit voorkomt rafelen en maakt de binnenkant van je kledingstuk net zo mooi als de buitenkant.

👉 Stap 8: Strijken tussendoor

Een gouden regel: strijk elke naad meteen nadat je ze genaaid hebt. Zo ligt je kledingstuk glad, sluiten de naden beter aan en ziet het eindresultaat er veel professioneler uit.



www.naaicoach.be

11. Werkvolgorde voor je patroon – stap-voor-stap

Je hebt je maten genomen, je patroon gekozen en alle markeringen bestudeerd. Dit zijn de stappen die je volgt:

👉 Stap 1: Stof voorbereiden

Was en strijk je stof vóór je begint. Zo krimpt ze niet meer na het naaien en ligt ze mooi glad om te knippen.

👉 Stap 2: Stof dubbelvouwen

De meeste patronen worden op de stofvouw of op dubbelgevouwen stof gelegd. Leg je stof netjes met de zelfkanten op elkaar en zorg dat er geen vouwen zijn of dat de stof scheef ligt.

👉 Stap 3: Patroon op de stof leggen

Plaats de patroondelen volgens de draadrichting. De lange pijl op het patroon moet parallel lopen met de zelfkant van de stof. Dit voorkomt dat je kledingstuk scheef gaat hangen.

👉 Stap 4: Vouwlijn respecteren

Delen met de aanduiding "aan de stofvouw leggen" plaats je netjes tegen de vouw van de stof. Zo krijg je een symmetrisch deel zonder middennaad.



www.naaicoach.be

👉 Stap 5: Spelden of patroongewichten

Zet je patroondelen vast met spelden of gebruik gewichten. Hoe gladder de stof, hoe belangrijker dat alles stevig ligt.

👉 Stap 6: Markeringen overzetten

Neem alle kniptekens, nepen, plooiën en andere markeringen zorgvuldig over met krijt, driegdraad of kleine knipjes in de naadwaarde.

👉 Stap 7: Knippen

Knip langzaam en precies rond de patroondelen. Til de stof niet op tijdens het knippen, maar schuif je schaar er rustig doorheen. Zo blijven je stukken mooi op maat.

👉 Stap 8: Onderdelen ordenen

Leg de geknipte patroondelen overzichtelijk naast elkaar en label ze. Zo verlies je niets en herken je elk stuk tijdens het naaien.



www.naaicoach.be

Waarom naaitechnieken de sleutel zijn tot moeiteloos kleding naaien

Je wilt graag je eigen kleding maken. Je hebt een patroon, een mooie stof, en misschien al een naaimachine klaarstaan. Maar zodra het technisch wordt - een rits, een kraag, een tailleband - slaat de twijfel toe.

Je prult wat, zoekt op YouTube, raakt verward en geeft het uiteindelijk op.

Dat is niet omdat je geen talent hebt.

Het is omdat je de **basis** mist: de **naaitechnieken**.

👉 Naaitechnieken vormen het fundament van elk kledingstuk. Ze zijn de bouwstenen waarmee je elk patroon tot leven brengt. Denk aan technieken zoals een tailleband op een broek naaien, een mouw in het armsgat naaien of een steekzak maken.

Zolang je deze technieken niet begrijpt, blijf je hangen in frustratie. Je ziet wél hoe iets eruit moet zien, maar je weet niet *hoe* je het maakt.

➡ Maar hier komt het goede nieuws:

Als je de naaitechnieken kent, heb je alles in handen.

Je hoeft geen jarenlange opleiding te volgen. Je hoeft geen ingewikkelde theorie te leren.

Wat je nodig hebt, is een duidelijk overzicht van de technieken én uitleg die klopt.

Want zodra je begrijpt hoe een techniek werkt,

- ✓ weet je wat je moet doen bij elk nieuw patroon,
- ✓ herken je technieken in handleidingen,
- ✓ en naai je met zelfvertrouwen — wat je maar wilt.

Daarom ontwikkelde ik de **Snelleermethode Naaitechnieken**:

Een praktische, heldere aanpak waarbij je **alle essentiële technieken in één dag leert**.

Zonder overbodige info. Wel met precies wat je nodig hebt om eindelijk echt te starten met naaien.

- ♦ Geen uitstel meer. Geen twijfel. Geen frustratie.
- ♦ Gewoon weten hoe het moet — en genieten van wat je maakt.

 In 1 dag heb je alle naaitechnieken onder de knie!

Je kan het niet geloven?

Leren naaien duurt toch jarenlang? Dat is toch wat je nu denkt?

Maar neen hoor! 🙅

Meer dan 600 deelnemers gingen je voor.

Ze ondervonden hoe ze met mijn Snelleermethode Naaitechnieken in een mum van tijd alle naaitechnieken onder de knie kregen.

Ze naaien nu het ene kledingstuk na het andere.

Mijn Snelleermethode Naaitechnieken is uniek!

- ✗ Geen overbodige oefeningen
- ✗ Geen ingewikkelde technische tekeningen
- ✗ Geen onleesbare instructies!



Met de Snelleermethode Naaitechnieken leer je enkel wat echt nodig is voor een snel naairesultaat. Alle ballast wordt overboord gegooid.

Je start met een kledingstuk en je werkt het af.

🎨 Andere deelnemers naaien nu jurken, bloezen, rokken en broeken. De ene na de andere!

Ze naaien met oneindig plezierig en krijgen er nooit genoeg van!

Heb ik je nieuwsgierig gemaakt?

👉 [Klik hier](#) voor meer informatie!

Zelf je eigen kleding leren naaien! Alle naaitechnieken onder de knie krijgen?

In 1 dag?

Zonder voorkennis?

Vanzelfsprekend!

Hier wil je meer over weten?

Alle info vind je hier:

www.naaicoach.be

Veel naaiplezier!

Ilse